

[Poul Hansen (Kalundborg).]

mod nogen for noget landsforræderisk forhold. Jeg finder anledning til meget stærkt at understrege denne enighed. Der har jo, som det er tingets ærede medlemmer bekendt, fra forskellig side med megen stædighed været udsprede rygter om, at der forud for besættelsen skulle være drøftet en forhåndsftale mellem repræsentanter for den tyske og den danske regering; jeg tænker naturligvis på påstanden om det såkaldte Rostockmøde i marts 1940. De parlamentariske kommissioner har igennem en særlig kommissionsdomstol ladet disse rygter undersøge ved omfattende og indgående afhøringer af en række af rygte-spreaderne. Det viste sig, at alle påstandene var grundløse. Heller ikke på anden måde foreligger der i beretningernes righoldige materiale noget som helst grundlag for at tro på en sådan forhåndsftale. I denne forbindelse vil jeg gerne ganske særligt henvise til de tyske dokumenter i bilagene til beretning XII, dokumenter, der alle vedrører optakten til og selve overfaldet på Danmark den 9. april. Således som f. eks. de gengivne tyske ordrer og de tyske beretninger om besættelsen er formet, fremgår det ganske klart, at der ikke kan have været tale om nogen forhåndsftale.

Jeg ser derfor ikke rettere, end at nu må hele dette rygtesmederi høre op, og skulle det mod forventning ikke ske, må de pågældende drages til ansvar.

Derefter går jeg over til at fremsætte nogle bemærkninger som ordfører for mit parti.

Der er navnlig i den konservative mindretalsudtalelse fremsat en meget skarp kritik af, at man har ladet undersøgelsen af besættelsen og af besættelsestidens forhold foretage af folketingets egne medlemmer. Det er jo ikke et forhold, som udvalgets medlemmer er blevet anmodet om at udtale sig om, og vi vil da heller ikke fra vor side følge det eksempel, der er givet i den konservative mindretalsudtalelse. Jeg ønsker blot at slå fast, at den kritik, som her rejses, rammer det konservative folkeparti og det konservative folkepartis medlemmer af de parlamentariske kommissioner lige så fuldt, som den rammer andre partier og andre partiers medlemmer. Forholdet er jo

nemlig det, at det konservative folkeparti deltog fuldtud og uden reservation i beslutningen om nedsættelsen af de parlamentariske kommissioner i sin tid. Medens jeg er ved omtalen af selve kommissionernes arbejde, vil jeg gerne sige, at der kan måske udfra juridiske synspunkter gøres indvendinger mod formen for materialet, men efter min mening er det et meget stort og dygtigt arbejde, der er udført i kommissionerne, og jeg synes, man her har et stort og værdifuldt materiale. Der er vel grund til at takke de allierede, fordi kommissionerne ved at få adgang til deres arkiver kunne skaffe de tyske dokumenter frem, som efter mit skøn er af stor betydning til belysning af forholdene dengang.

Dernæst vil jeg gerne nærmere begrunde, hvorfor der efter vor opfattelse ikke bør rejses rigsretsanklage mod nogen for embedsforsømmelse i forbindelse med begivenhederne før og selve den 9. april — en begrundelse, som ikke mindst forekommer nødvendig efter de mindretalsudtalelser, der foreligger fra venstres og de konservative medlemmer af udvalget.

Som en generel betragtning vil jeg gerne først fremhæve, at man ved bedømmelsen af begivenhederne før og selve den 9. april må gå ud fra situationen, som den dengang forelå, og som den tegnede sig for de ansvarlige myndigheder. Det er let nok bagefter at sige, at dette eller hint burde man have bedømt anderledes, og at de og de foranstaltninger burde være truffet, men når vi fælder den dom, må vi ikke glemme, at vi taler udfra kendskab til det faktiske, senere begivenhedsforløb og under påvirkning af, hvad vi senere har oplevet. For at foretage en retfærdig bedømmelse af forholdene dengang må man imidlertid, såvidt det er menneskelig muligt, se bort fra alt det, der senere er indtruffet, og som kan påvirke tankegangen.

De centrale punkter i det, der gik forud for 9. april 1940, var folketingets vedtagelse af erklæringen af 19. januar 1940, og i hvilket omfang og på hvilken måde den måtte anses for forpligtende for regeringen; endvidere reaktionen på indberetningerne fra gesandtskabet i Berlin i begyndelsen af april 1940, særlig indberetningen den 4. april og de følgende indberetninger.